

1. HINDAMINE

1.1 Hindamise alused

- Õpilase teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavaga kehtestatud nõutavatest teadmistest ja oskustest. Individuaalse õppekava alusel õppival õpilasel arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
- Õpilase käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kodukorra nõuetest.

1.2 Hindamise eesmärk

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda õpilase õppeedukuse kohta tagasisidet õpilasele ja tema vanemale või eestkostjale (edaspidi vanem), kooli juhtkonnale, õpetajale;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.3 Hindamisest teavitamine

- Kooli hindamiskorda tutvustatakse õpilasele kooliaasta alguses klassijuhataja- või ainetunnis. Juhul kui hindamiskorda muudetakse, tutvustatakse olulisemaid muutusi lastevanemate üldkoosolekul.
- Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, hindamise korraldus (nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aeg ja vorm) ja plaanitavad kontrolltööd, üritused, vajalikud õppevahendid tehakse põhikooliõpilastele teatavaks trimestri algul. Õpetaja juhindub kehtestatud nõudmistest kogu trimestri jooksul.
- Kontrolltöö koos töö teemaga märgitakse eKooli hiljemalt nädal enne selle toimumist. Õpilasel tohib ühel päeval olla reeglina ainult üks kontrolltöö. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel.

- Kontrolltöö on suuremahuline töö, mida kasutatakse ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega.
- Tunnikontroll on lühike töö, mis koostatakse üldjuhul ühe õppetunni või ühe alateema materjali kohta.
- Õpilasel ja vanemal on õigus saada teavet õpilase õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse kohta eKoolist, klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt. Hinded ja hinnangud märgib aineõpetaja eKooli üldjuhul 5 koolipäeva jooksul peale hinde saamist tunnis. Kiitused ja märkused sisestatakse samal päeval.
- E-päevikus on lapsevanemal kohustus järjepidevalt jälgida lapse hindeid. Juhul kui lapsevanemal puudub võimalus eKooli kasutada, teavitab lapsevanem sellest klassijuhatajat ja koos lepatakse kokku teine võimalus õpilase hinnete teavitamiseks (väljatrükk eKoolist vms).
- Trimestri lõpul antakse põhikooliõpilasele klassitunnistus, kuhu on kantud õppeainete trimestrihinded.

1.4 Hindamise korraldus

- Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate ulatuslike tööde (edaspidi kontrollitööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajate ja õpilastega nii, et klassil ei oleks ühes õppepäevas rohkem kui üks kontrolltöö ja ühes õppenädalas rohkem kui kolm kontrollitööd. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel.
- Kontrollitööde toimumist kajastatakse eKooli kontrollitööde plaanis, mitte hiljemalt kui üks nädal enne töö toimumist. Õpetaja, kes esimesena fikseeris eKoolis oma õppeaines kontrollitöö, saab õiguse selle läbiviimiseks.
- I kooliastmes kontrollitöid pikaajaliselt ette ei kavandata. Töö tehakse siis, kui õpilased on kontrollitava õppematerjali omandatud. Kontrollitööde sagedust reguleerib klassiõpetaja.
- Kui töö sooritajate tulemustest on 50% ja enam mitterahuldavaid hindeid, siis loetakse töö luhtunuks, hindeid eKooli ei kanta, korraldatakse õppematerjali ja tehakse uus töö.
- Luhtunuks ei loeta kokkulepitud tähtajaks sooritamata kodutöid ja ülesandeid, sh kodust lugemist jms.

- Kui hindamisel tuvastatakse, et õpilane on kasutanud kõrvalist abi või maha kirjutanud, võib vastavat suulist vastust (esitlust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust võib selle tulemust hinnata hindega „nõrk“ („1“), mida on võimalik parandada.
- Klassijuhataja teavitab põhikooliõpilase lapsevanemat võimalikest õppeainete mitterahuldavatest trimestrihinnetest hiljemalt kolm nädalat enne trimestri lõppu.
- Trimestrihinded pannakse välja hiljemalt kolm päeva enne trimestri lõppu.
- Sõnalist hindamist rakendatakse esimeses kooliastmes. Sõnalise hinnanguga analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Sõnalise hinnanguga keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- I kooliastme õpilane saab kaks korda aastas tunnistuse, millele kantakse kokkuvõttev hinnang tema edasijõudmisest kõigis õppeainetes. II–III kooliastme õpilane saab kolm korda aastas tunnistuse, millele kantakse kokkuvõttev hinnang tema edasijõudmisest kõigis õppeainetes.
- Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Kirjalik sõnaline tagasiside kantakse eKooli märkega „S“ millele õpetaja lisab hinnangu.
- Märkega „M“ hindab õpetaja õpilase tunnitööd, kui õpilane ei tööta tunnis kaasa.

1.5 Hinded viiepallisüsteemis

Õpilasi hinnatakse viiepallisüsteemis neljandast kuni üheksanda klassini.

- Hindega „5“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd

nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust.

- Hindegaga „4“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „4“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust.
 - Hindegaga „3“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasises õppimisel või edasises elus. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „3“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust.
 - Hindegaga „2“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „2“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust.
 - Hindegaga „1“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „1“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust.
- Õpetajal on õigus kasutada hinnete puhul märke „+“ ja „–“, mida kokkuvõtivate hinnete (trimestri- ja aastahinnete) puhul ei kasutata, ja alternatiivselt hinnanguid „A“ ehk arvestatud ja „MA“ ehk mittearvestatud.
 - Positiivseteks hinneteks loetakse hindeid „3“, „4“ ja „5“.
 - Mitterahuldavateks hinneteks loetakse hindeid „1“ ja „2“.

1.6 Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord.

- Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamine/järeltöö tuleb sooritada 10 koolipäeva jooksul töö sooritamise (koolituleku) päevast alates (oluliselt pikemate puudumiste puhul võib kokkuleppel aineõpetajaga anda järeltöö sooritamiseks ka pikema aja).
- Kui kontrolltöö jääb tegemata, siis märgib aineõpetaja ekooli tegemata töö „v“. Kui tegemata tööd ei sooritata õpetajaga kokkulepitud aja jooksul või hiljemalt eelmises punktis nimetatud aja jooksul, siis hinnatakse seda hindega „1“, mida ei ole enam võimalik parandada.
- Õpilasel on õigus saada konsultatsiooni ja teha järeltöid väljaspool tema õppetundide aega.
- Järeltöö hinne kantakse töö hindega samasse päeviku ruutu, kommentaaridesse lisatakse nii esialgse töö tulemus (punktid) kui järeltöö tulemus (punktid). Kokkuvõtva hinde väljapanekul arvestatakse järeltöö hinnet.

1.7 Kokkuvõtva hindamise põhimõtted põhikoolis

- Kokkuvõttev hinne II–III kooliastmes on õppeaine trimestri- ja aastahinne. I kooliastmes poolaasta ja aastahinne.
- Valikainete trimestrihindeid võib hinnata märkega „A“ ehk arvestatud või „MA“ ehk mittearvestatud koos õpetaja kommentaariga.
- Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- Õpilasele, kellele on jäetud trimestrihinne välja panemata, märgitakse ekooli „HA“ hindamata. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul, et õpilase vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele „1“.
- Klassijuhataja jälgib trimestri kestel õpilaste edasijõudmist ja kutsub vajadusel kokku ümarlauda mitterahuldava õpijõudlusega õpilase õpiprobleemide arutamiseks. Klassijuhataja kaasab ümarlauda õpilase aineõpetajad, õpilase vanemad, tugispetsialistid, vajadusel kooli juhtkonna liikmed.

- Põhikooliõpilasele, kelle trimestri kokkuvõttev hinne on „1“ või „2“, määratakse järgnevatks trimestriks individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- Põhikooli lõputunnistusele märgitavad kokkuvõtavad hinded VII–VIII klassist on inimeseõpetus, loodusõpetus.

1.8 Õpilase täiendavale õppetööle jätmine

- Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.
- Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö korraldatakse kuni kahe nädala jooksul pärast viimase õppeveerandi lõppu.
- Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

1.9 Õpilase klassikursust kordama jätmine

- Õppenõukogu võib põhjendatud otsusega erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui
 - õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja mitterahuldav aastahinne või samaväärne sõnaline hinnang;
 - täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud;
- Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama põhikooli õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne mitterahuldav või samaväärne sõnaline hinnang.
- Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogule eelneb ümarlaud, kus on esindatud klassijuhataja, lapsevanem, õpilane, aineõpetaja(-d), õppejuht ja tugispetsialist.

1.10 Õpilase järgmise klassi üleviimine

- Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes on sooritanud täiendava õppetöö positiivsele tulemusele, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt õppeaasta viimase õppenõukogu otsusega augusti lõpus.

1.11 Põhikooli lõpetamine

- Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne ja õppeaine viimane aastahinne;
 - kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

1.12 Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted

- Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
 - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- Õpilase käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega. Käitumishinne ei ole aritmeetiline keskmine aineõpetajate tagasisidest vaid klassijuhataja tehtud koond käitumisest ainetundides ja koolis/õppekäikudel üldiselt.
- Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

- Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ järgnevalt.
 - Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt ning kellel ei esine põhjuseta hilinemisi ja põhjuseta puudumisi. eKoolis on enamiku aineõpetajate (minimaalselt 90%) hinnang tema käitumisele „eeskujulik“.
 - Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid. Õpilasel esineb üksikuid märkusi trimestri jooksul, tal ei ole põhjuseta puudumisi ning maksimaalselt on 1–2 hilinemist trimestris. Üle poole õpetajate hinnangutest tema käitumisele on „hea“, esineb;
 - Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi. Õpilasel on trimestri jooksul märkusi, maksimaalselt 3–5 hilinemist ja kuni 8 õppetundi põhjuseta puudumist. Rohkem kui pooled aineõpetajad on andnud tema käitumisele hinnangu „rahuldav“ või „heade“ ja „eeskujulike“ hinnangute kõrval on üks „mitterahuldav“ hinnang.
 - Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest. Õpilasel on ühe trimestri jooksul märkusi ja põhjuseta puudumisi 20 tundi või rohkem. Rohkem kui pooled aineõpetajad on andnud tema käitumisele hinnangu „mitterahuldav“.
 - Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- Iga viie põhjuseta hilinemist on võrdne ühe põhjuseta puudumisega.
- Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse – kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ järgnevalt.

- Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- Hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimete kohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.
- Põhikooli õpilane viiakse üle järgmisse klassi, olenemata käitumise või hoolsuse aastahindest.

1.13 Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- Õpilaste hindamisel tekkinud eriarvamused ja vaidlusküsimused, milles osapooled kokkuleppele ei jõua, esitatakse kirjalikult kümne tööpäeva jooksul pärast hinde teadasaamist kooli direktorile/õppejuhile. Taotlus sisaldab aadressi või e-maili, kuhu vastus saadetakse.
- Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Vaidlustamise protsess sisaldab üldjuhul ka vestlust vaide esitajaga.
- Hinde pannud õpetaja/eksamikomisjon on kohustatud selgitama hindamisnorme ja kriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja vastavust õppekava nõuetele. Hindemuutmine kuulub õpetaja/eksamikomisjoni pädevusse.